

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ТА НАЦІОНАЛЬНА ІНВЕСТИЦІЙНА БЕЗПЕКА

У статті досліджуються проблеми формування законодавчого механізму створення та державної підтримки правового інвестиційного порядку, що має забезпечувати функціонування інвестиційного ринку в режимі дотримання принципу свободи інвестиційної діяльності і водночас – реального забезпечення національної економіки інвестиціями в необхідних кількісних та якісних параметрах для розширеного відтворення конкурентоспроможного суспільного виробництва на інноваційній основі без застосування механізмів надмірної примусової експлуатації трудових, інтелектуальних, фінансових і природних ресурсів країни та забезпечувати стан інвестиційної безпеки.

Ключові слова: інвестиційна політика держави, національна інвестиційна безпека, механізм державної інвестиційної політики, інвестиційна діяльність, інноваційне інвестування.

Постановка проблеми. Відсутність чіткої та системної визначеності в законодавстві України правового механізму державного регулювання економічних відносин, у тому числі інвестиційних, є недоліком, який відверто знижує можливості держави ефективно впливати на економічні процеси, а відтак, і її здатність виконувати свої функціональні обов'язки у сфері економіки.

Низький інвестиційний потенціал економіки з точки зору можливостей формування інвестиційних ресурсів та їхнього ефективного використання, затягування з реалізацією інвестиційних проектів і неритмічне інвестування, гра у фінансові інвестиції з метою перерозподілу власності без створення нових активів, зневага до проблем створення цивілізованої інвестиційної інфраструктури – всі ці фактори позначаються на рівні інвестиційної безпеки України. Слід зазначити, що, водночас, це позначається і на всіх взаємопов'язаних складових економічної безпеки: енергетичній, інноваційній, експортно-імпортній, продовольчій, соціально-демографічній, екологічній і техногенній безпеці.

Отже, тільки реальні інвестиції, спрямовані на підтримання діючих потужностей і створення нових матеріальних об'єктів (чисті інвестиції), тобто тільки інвестиції, що забезпечують приріст реального капіталу, а відтак і національного багатства, можна брати до уваги при визначенні інвестиційної безпеки.

Зрозуміло, що чинний Господарський кодекс України (далі – ГКУ) безперечно враховує існування цього правового феномену, але дуже фрагментарно. Відповідно до ст. 12 ГКУ держава для реалізації економічної політики, виконання цільових економіч-

них та інших програм і програм економічного розвитку застосовує різноманітні засоби і механізми регулювання господарської діяльності. Однак, неможна не звернути увагу на відсутність у ГКУ таких дефініцій як економічна політика та державне регулювання економічних відносин. Між тим, у тексті ст. 9 ГКУ зафіксовані важливі положення щодо диференціації економічної політики на економічну стратегію та економічну тактику, а також про правове закріплення положень економічної політики в актах законодавства у вигляді програм діяльності КМУ, цільових програм економічного розвитку тощо. Дуже важливим є подальший розвиток категорії «економічна політика» через її диференціацію на окремі напрями: структурно-галузєва політика, інвестиційна політика, зовнішньоекономічна політика тощо [4].

В цьому контексті актуальним залишається питання про співвідношення понять «економічна політика» та «державне регулювання». Але встановити характер взаємодії досить близьких за змістом і функціональним навантаження цих категорій, виходячи з названих положень ГКУ, вкрай проблематично. При вирішенні поставленого питання, слід виходити з того, що поняття «економічна політика» та «державне регулювання», закріплені у ГКУ та інших актах законодавства, є категоріями господарсько-правовими і передбачають власне існування в правових формах, а реалізацію через застосування правових засобів, хоча кінцевою їх метою є досягнення ефекту у сфері економічних відносин, зокрема при здійсненні інвестиційної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання аналізу та дослідження проблем господарсько-

правового забезпечення інвестиційної діяльності її окремих аспектів займають вагомe місце в роботах науковців господарників, а саме: Д.В. Задихайло, В.К. Мамутова, О.П. Подцерковного, В.А. Устименко, В. С. Щербини тощо. Однак зазначені науковці при здійсненні досліджень не проаналізували ризики, що виникають при здійсненні такої діяльності, в контексті, в тому числі, економічної безпеки.

Формулювання цілей. Метою цієї статті є визначення ключових проблем формування законодавчого механізму створення та державної підтримки правового інвестиційного порядку, що має забезпечувати функціонування інвестиційного ринку та забезпечувати стан інвестиційної безпеки.

Виклад основного матеріалу. Низький інвестиційний потенціал економіки з точки зору можливостей формування інвестиційних ресурсів та їхнього ефективного використання, затягування з реалізацією інвестиційних проектів на старті реформ і неритмічне інвестування протягом реформ, гра у фінансові інвестиції з метою перерозподілу власності без створення нових активів, зневага до проблем створення цивілізованої інвестиційної інфраструктури – всі ці фактори позначаються на рівні інвестиційної безпеки України. Водночас, це позначається і на всіх взаємопов'язаних складових економічної безпеки: енергетичній, інноваційній, експортно-імпортній, продовольчій, соціально-демографічній, екологічній і техногенній безпеці [5].

Виявлення, ідентифікація та вимір факторів ризику, небезпек і загроз є одним з найважливіших завдань забезпечення економічної та інвестиційної безпеки. Під ризиком при цьому розуміють векторну (тобто багатокomпонентну) величину, вимірювану за допомогою статистичних даних або розраховану за допомогою імітаційних моделей, що включають кількісні показники, а саме: величину збитку від впливу того чи іншого фактора ризику; імовірність (частоту) виникнення небезпечного фактора; невизначеність у величинах, як збитку, так і ймовірності.

Однією з найважливіших складових економічної безпеки є інвестиційна безпека. Інвестиційна безпека держави забезпечується за умов дотримання граничної норми інвестування, що дає можливість: відтворювати науково-технічний та інтелектуальний потенціал нації; здійснювати розширене відтворення основного капіталу; підтримувати конкурентоспроможність економіки; гарантувати зростання ВВП на рівні завдань соціально-економічного розвитку і міжнародного співробітництва; створювати стратегічні резерви; долати депресивні явища у регіонах країни; зберігати і відновлювати природні ресурси; утримувати на безпечному рівні екологічні параметри.

Проблема забезпечення інвестиційної безпеки особливо актуальна для України, в контексті подолання деформації в структурі економіки, здійснення оновлень продукції та виробничого апарату у промисловості, освоєння нових видів діяльності. Інвестиційні відносини – дуже важлива, невід'ємна частина ринкової економіки будь якої країни [6].

Однозначне визначення сутності інвестиційної безпеки на сьогодні відсутнє. Так, окремі дослідники з економічної теорії під інвестиційною безпекою розуміють такий рівень інвестування економіки, який забезпечував би її розширене відтворення, раціональну реструктуризацію та технологічне переозброєння [7, с. 14]. Інші зазначають, що інвестиційна безпека визначається можливістю нагромадження ресурсів або капітальних вкладень [8, с. 24]. За належного його рівня підвищується капіталовіддача функціонування секторів економіки, зростають темпи розширеного відтворення і технологічного переозброєння економіки. З точки зору окремих дослідників, що взагалі виокремлюють поняття «безпека інвестиційних вкладень», розуміється відсутність ризику втрат капіталу (вкладених коштів і майбутніх доходів) [9, с. 25]. В свою чергу, з точки зору О. Барановського, під інвестиційною безпекою слід розуміти досягнення рівня інвестицій, що дозволяє оптимально задовольняти поточні інвестиційні потреби національної економіки за обсягом і структурою з урахуванням ефективного використання і повернення коштів, які інвестуються, оптимального співвідношення між розмірами внутрішніх і зовнішніх інвестицій, іноземних інвестицій у країну і вітчизняних за рубіж, підтримання позитивного національного платіжного балансу [10, с. 366].

Статтею 116 Конституції України на Кабінет Міністрів України покладено обов'язок забезпечення проведення фінансової, цінової, інвестиційної та податкової політики через розроблення і здійснення загальнодержавних програми економічного розвитку України, в прийнятих програмах такого пункту як національна інвестиційна безпека не має.

Базовий закон України в цій сфері «Про інвестиційну діяльність» [3] також не містить постановку питання інвестиційної безпеки.

У Законі «Про національну безпеку України» міститься визначення «національна безпека України» та серед принципів державної політики у сферах національної безпеки і оборони виділяє забезпечення воєнної, зовнішньополітичної, державної, економічної, інформаційної, екологічної безпеки тощо.

Так, виявляється, що в сучасному законодавстві проблема визначення національної інвестиційної безпеки є прогалиною, яку необхідно заповнити.

Однак з нашої точки зору, в юридичному значенні поняття національної інвестиційної безпеки, яка входить до складу національної економічної безпеки країни в цілому, полягає у системному запобіганні загрозам критичного дефіциту інвестиційних ресурсів за рахунок створення та державної підтримки відповідного правового інвестиційного порядку, що має забезпечувати функціонування інвестиційного ринку в режимі дотримання принципу свободи інвестиційної діяльності і водночас – реального забезпечення національної економіки інвестиціями в необхідних кількісних та якісних параметрах, для розширеного відтворення конкурентоспроможного суспільного виробництва на інноваційній основі, без застосування механізмів надмірної примусової експлуатації трудових, інтелектуальних, фінансових і природних ресурсів країни та виникнення надмірної залежності від інвестиційної політики недиверсифікованих суб'єктів іноземного інвестування.

Таким чином, інвестиційна складова – це особлива підсистема економічної безпеки, що створює передумови для найкращого використання соціально-економічних відносин у розвитку і науково-технічному відновленні продуктивних сил суспільства через активну інвестиційну діяльність. У дослідженні структури інвестиційної складової ми пропонуємо враховувати: включення інвестиційної складової в систему економічної безпеки України; диференціацію інвестиційної складової за різними рівнями економіки (країна, регіон, галузь, підприємство); властивість синергізму, тобто інвестиційна складова економічної безпеки країни не є простою сукупністю інвестиційних складових економічної безпеки регіонів і підприємств; формування інвестиційної складової під впливом багатьох об'єктивних факторів; виникнення різних ризиків як наслідок відповідних умов.

Інвестиційна безпека країни забезпечується за умов дотримання граничної норми інвестування, що дає змогу відтворювати науково-технічний та інтелектуальний потенціал; здійснювати розширене відтворення основного капіталу; підтримувати конкурентоспроможність економіки; гарантувати зростання ВВП на рівні завдань соціально-економічного розвитку та міжнародного співробітництва; створювати стратегічні резерви; долати депресивні явища в регіонах країни; зберігати та відновлювати природні ресурси; утримувати на безпечному рівні екологічні параметри [11].

Виходячи з наведеного виникає необхідність розробки та обґрунтування системи вихідних понять, пов'язаних з господарсько-правовим забезпеченням реалізації інвестиційної політики держави: інвести-

ційний ринок, інвестиційна політика держави, правова інвестиційна політика держави, законодавча інвестиційна політика держави, механізм формування правової інвестиційної політики держави, правовий інвестиційний порядок.

Слід зазначити, однак, що напрями економічної політики такі як структурно-галузева, амортизаційна, податкова, грошово-кредитна політика тощо є безпосереднім чином взаємопов'язаними з інвестиційною політикою і обумовлюють одна одну. Більш того, названі напрями економічної політики можуть бути представлені як складна ієрархічна система, в якій виникають власні внутрішні ефекти функціонування.

На нашу думку, низка кореспондуючих категорій, що позначені в ГКУ, а саме економічна політика – інвестиційна політика – засоби державного регулювання господарської діяльності, є досить умовною і не дозволяє будувати чітку цілеспрямовану регулятивну діяльність держави в цій галузі.

Для України найближчими цілями інвестиційної політики є збільшення обсягу капіталовкладень для прискореного виходу з економічної кризи. На перспективу в основі інвестиційної політики повинно бути здійснення структурних реформ, перерозподіл інвестицій на користь наукомістких галузей, які визначають науково-технічний прогрес електроніки, машинобудування та суднобудування, створення космічної техніки тощо, економічної конверсії виробництва. Важливий напрям інвестиційної політики в Україні – зменшення питомої ваги державних капіталовкладень і збільшення інвестицій підприємствами за рахунок власних коштів, що залежатиме від ступеня роздержавлення і приватизації.

Зауважимо, що правове забезпечення інвестиційної політики в Україні було започатковано у 1991 р. Законом України «Про інвестиційну діяльність», що закріплював положення про створення пільгових умов для інвесторів, які працюють у пріоритетних сферах, про державне регулювання інвестиційної діяльності за допомогою податкової, кредитної, амортизаційної, цінової політики, а також державної фінансової підтримки, застосування державного замовлення у сфері капітального будівництва, страховий захист інвестицій тощо. На подальший розвиток механізму правового регулювання інвестиційного процесу повинна була бути спрямована Концепція регулювання інвестиційної діяльності в умовах ринкової трансформації економіки. Концепція, зокрема, визначає основні напрями державної інвестиційної політики з урахуванням реальної економічної ситуації, перспектив залучення інвестицій та їх використання. У цьому документі мета державної інвестиційної політики сформульована так: створення кон-

курентного середовища, реалізація програм структурної перебудови економіки України, спрямування інвестицій у пріоритетні галузі та програми. Однак з плином часу стало зрозумілим, що його положення мають суто декларативний характер і не сприяють створенню в Україні високотехнологічної інфраструктури інвестиційного ринку [12].

У сучасній науковій літературі єдності щодо розуміння поняття інвестиційної політики немає, що обумовлене неоднорідністю підходів до визначення її господарсько-правової суті.

Однак, наприклад, О. В. Швердіна пропонує визначити інвестиційну політику як складову економічної політики держави, що включає комплекс правових, адміністративних та економічних заходів, що провадиться з метою поширення та активізацію інвестиційних процесів, а також регулювання капіталовкладень для контролю над структурною перебудовою виробництва, його технічного та технологічного оновлення і модернізації [12].

З нашої точки зору під інвестиційною політикою держави слід розуміти окрему обов'язкову складову її економічної політики, що являє собою системну і цілеспрямовану діяльність визначених державних органів по створенню та реалізації спеціального алгоритму заходів, з метою активізації або гальмування параметрів функціонування інвестиційного ринку, або окремих його сегментів, за допомогою формування відповідного за змістом нормативно-правового забезпечення інвестиційних відносин, застосування необхідних засобів державного їх регулювання та прямої участі держави як суб'єкта зазначених відносин, що базуються на закріпленій у державній програмі інвестиційного розвитку узгодженій моделі такого ринку.

Інвестиційна політика держави і, власне, її основна складова – правова інвестиційна політика держави як системна цілеспрямована діяльність її органів, звісно, має свій внутрішній механізм.

З правової точки зору, ми вважаємо, що під таким поняттям, як інвестиційний ринок, слід розуміти систему суспільно-економічних відносин, спрямованих на забезпечення процесу відтворення конкурентоспроможного виробництва товарів та послуг через механізм задоволення інвестиційного попиту, за рахунок інвестиційної пропозиції відповідних інвестиційних товарів, що сформувалася в процесі акумуляції інвестиційного потенціалу

В свою чергу, правовий інвестиційний порядок, який є складовою правового господарського порядку, виступає результатом впровадження інвестиційної політики держави, зокрема обраної моделі інвестиційного розвитку економіки країни і визначається

станом ефективного функціонування інвестиційного ринку та системи інвестиційних відносин, що ґрунтуються на: законодавчому забезпеченні функціонування інвестиційного ринку, що відповідає зазначеній моделі; ефективній державній підтримці інвестиційної діяльності; високому рівні правових гарантій та законності реалізації інвестиційних правовідносин; ефективній адміністративній практиці реалізації організаційно-господарської компетенції; високій договірній дисципліні суб'єктів інвестиційних відносин; виконанні державою взятих на себе міжнародно-правових зобов'язань щодо режиму іноземних інвестицій з відповідною інкорпорацією їхніх положень у національне законодавство; принципах правової інвестиційної політики та принципах правового регулювання інвестиційних відносин.

Механізм формування правової інвестиційної політики, який має своїм призначенням забезпечити проведення інвестиційної політики держави шляхом розроблення, згідно із вимогами законодавства, системи необхідних заходів правової інвестиційної політики як обов'язкової складової державних програм інвестиційного розвитку країни.

За своєю сутністю, механізм формування правової інвестиційної політики опосередковує процес трансформації завдань економічної інвестиційної політики - об'єктами якої є такі категорії як інвестиційний ринок, інвестиційні товари, інвестиційний ефект, інвестиційні ризики, рівновага між інвестиційним попитом та інвестиційною пропозицією в контексті регулюючої ролі держави - в завдання правової інвестиційної політики, які стосуються таких елементів правового регулювання як правовий статус учасників інвестиційних відносин на всіх етапах реалізації, договірно-правове забезпечення інвестиційної діяльності, господарсько-правові засоби та механізми її державного регулювання, компетенція органів держави щодо формування та реалізації Державних програм інвестиційного розвитку тощо.

Реалізація правової інвестиційної політики має забезпечуватися засобами законодавчої інвестиційної політики та механізмами юридичної відповідальності органів держави за невиконання вимог чинного законодавства, зокрема недосягнення економічних показників Державної програми інвестиційного розвитку країни.

Висновок. Поняття національної інвестиційної безпеки, яке входить до складу національної економічної безпеки країни в цілому, полягає у системному запобіганні загрозам критичного дефіциту інвестиційних ресурсів за рахунок створення та державної підтримки відповідного правового інвестиційного порядку, що має забезпечувати функціонування ін-

вестиційного ринку в режимі дотримання принципу свободи інвестиційної діяльності і водночас – реального забезпечення національної економіки інвестиціями в необхідних кількісних та якісних параметрах, для розширеного відтворення конкурентоспроможного суспільного виробництва на інноваційній основі, без застосування механізмів надмірної примусової експлуатації трудових, інтелектуальних, фінансових і природних ресурсів країни та виникнення надмірної залежності від інвестиційної політики недиверсифікованих суб'єктів іноземного інвестування.

Інвестиційна складова – це особлива підсистема економічної безпеки, що створює передумови для найкращого використання соціально-економічних відносин у розвитку і науково-технічному відновленні продуктивних сил суспільства через активну інвестиційну діяльність. При дослідженні структури інвестиційної складової ми пропонуємо враховувати: включення інвестиційної складової в систему еконо-

мічної безпеки України; диференціацію інвестиційної складової за різними рівнями економіки (країна, регіон, галузь, підприємство); властивість синергізму, тобто інвестиційна складова економічної безпеки країни не є простою сукупністю інвестиційних складових економічної безпеки регіонів і підприємств; формування інвестиційної складової під впливом багатьох об'єктивних факторів; виникнення різних ризиків як наслідок відповідних умов.

Виходячи з наведеного виникає необхідність розробки та обґрунтування системи вихідних понять, пов'язаних з господарсько-правовим забезпеченням реалізації інвестиційної політики держави: інвестиційний ринок, інвестиційна політика держави, правова інвестиційна політика держави, законодавча інвестиційна політика держави, механізм формування правової інвестиційної політики держави, правовий інвестиційний порядок та національна інвестиційна безпека тощо.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18-22. Ст. 144.
2. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241.
3. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XI. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 47. Ст. 646.
4. Кухар В. І. Господарсько-правове забезпечення державної інвестиційної політики в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право» / В.І. Кухар. Харків, 2008. 21 с.
5. Любімов В. І. Поняття та критерії інвестиційної безпеки. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2010. №5. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=136>.
6. Кудрявцева В.В. Кодифікація інвестиційного законодавства України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право» / В.В. Кудрявцева. Харків, 2010. 20 с.
7. Міжнародна інвестиційна діяльність: підручник / Д. Г. Лук'яненко, Б. В. Губський, О. М. Мозговий та ін. / за ред. Г. Лук'яненка. Київ : КНЕУ, 2003. 387 с.
8. Мунтіян В. І. Економічна безпека України. Київ: КВЦ, 1999. 464 с.
9. Денисенко М. П. Інвестиційне партнерство та його роль у прискоренні розвитку економіки. *Проблеми науки*. 2003. № 1. С. 15 – 23 / Татаренко Н. О., Поручник А. М. Теорії інвестицій: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2000. 160 с.
10. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення) : монографія. Київ : КНТЕУ, 2004. 759 с.
11. Степаненко А., Герасимов М. Оцінка економічної безпеки України та її регіонів. *Регіональна економіка*. 2002. № 2. С. 39 – 54.
12. Швердіна О. Інвестиційна політика України як об'єкт державної економічної політики / О. Швердіна. *Державна політика*. 2012. С. 111 – 117. URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/putp/2012-4/doc/2/08.pdf>.

REFERENCES

1. Hospodarskyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 r. № 436-IV. (2003). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 18-22, art. 144.
2. Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 21.06.2018 r. № 2469-VIII. (2018). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 31, art. 241.

3. Pro investytsiinu diialnist : Zakon Ukrainy vid 18.09.1991 r. № 1560-KhI. (1991). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 47, art. 646.
4. Kukhar V. I. (2008). Hospodarsko-pravove zabezpechennia derzhavnoi investytsiinoi polityky v Ukraini : extended abstract of candidate's thesis / V.I. Kukhar. Kharkiv [in Ukrainian].
5. Liubimov V. I. (2010). Poniattia ta kryterii investytsiinoi bezpeky. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok – Public administration: improvement and development*, 5. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=136> [in Ukrainian].
6. Kudriavtseva V.V. (2010). Kodyfikatsiia investytsiinoho zakonodavstva Ukrainy : extended abstract of candidate's thesis / V.V. Kudriavtseva. Kharkiv [in Ukrainian].
7. Mizhnarodna investytsiina diialnist : pidruchnyk D. H. Lukianenko, B. V. Hubsnyi, O. M. Mozghovyi et. al. (2003). H. Lukianenka (Ed.). Kyiv : KNEU [in Ukrainian].
8. Muntiiian V. I. (1999). Ekonomichna bezpeka Ukrainy. Kyiv : KVShch [in Ukrainian].
9. Denysenko M. P. (2003). Investytsiine partnerstvo ta yoho rol u pryskorenni rozvytku ekonomiky. *Problemy nauky – Problems of science*, 1, 15 – 23 / Tatarenko N. O., Poruchnyk A. M. Teorii investytsii: navch. posibnyk. Kyiv: KNEU [in Ukrainian].
10. Baranovskyi O. I. (2004). Finansova bezpeka v Ukraini (metodolohiia otsinky ta mekhanizmy zabezpechennia). Kyiv: KNTEU [in Ukrainian].
11. Stepanenko A., Herasymov M. (2002). Otsinka ekonomichnoi bezpeky Ukrainy ta yii rehioniv. *Rehionalna ekonomika – Regional economy*, 2, 39 – 54 [in Ukrainian].
12. Sheverdina, O. (2012). Investytsiina polityka Ukrainy yak ob'iekt derzhavnoi ekonomichnoi polityky / O. Sheverdina. *Derzhavna polityka – State policy*, 111 – 117. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2012-4/doc/2/08.pdf> [in Ukrainian].

КУДРЯВЦЕВА В. В.

кандидат юридических наук, ассистент кафедры хозяйственного права
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого, Харьков

ІНВЕСТИЦІОННЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО УКРАЇНИ І НАЦІОНАЛЬНА ІНВЕСТИЦІОННА БЕЗОПАСНІСТЬ

В статье исследуются проблемы формирования законодательного механизма создания и государственной поддержки соответствующего правового инвестиционного порядка, который должен обеспечивать функционирование инвестиционного рынка в режиме соблюдения принципа свободы инвестиционной деятельности и одновременно - реального обеспечения национальной экономики инвестициями в необходимых количественных и качественных параметрах для расширенного воспроизводства конкурентоспособного общественного производства на инновационной основе, без применения механизмов чрезмерной принудительной эксплуатации трудовых, интеллектуальных, финансовых и природных ресурсов страны и обеспечивать инвестиционную безопасность.

Ключевые слова: национальная инвестиционная безопасность, инвестиционная политика государства, механизм государственной инвестиционной политики, инвестиционная деятельность, инновационное инвестирование.

KUDRIAVTSEVA V. V.

PhD, Assistant of the Department of Economic Law of the Yaroslav Mudryi National Law University

INVESTMENT LEGISLATION OF UKRAINE AND NATIONAL INVESTMENT SECURITY

Problem setting. This article deals with the problems of forming the legislative mechanism of creation and state support of the legal investment order, which should ensure the functioning of the investment market in the mode of observance of the principle of freedom of investment activity and at the same time real providing the national economy with investments in the necessary quantitative and qualitative parameters for the expanded reproduction of competitive

socially-based production, without the use of excessive enforcement mechanisms labor, intellectual, financial and natural resources of the country and ensure the state of investment security.

Analysis of scientific research. It is significant that public procurement has been the subject of scientific research by experts in commercial law: D.V. Zadikhaylo, V.K. Mamutov, O.P. Podserkovniy, V.A. Ustimenko, V.S. Shcherbina, etc.

The purpose of this scientific article is to identify the key problems of the formation of the legislative mechanism for the creation and state support of the legal investment order, which should ensure the functioning of the investment market and ensure the state of investment security.

Article's main body. The concept of national investment security, which is part of the national economic security of the country as a whole, is to systematically prevent the threat of a critical shortage of investment resources through the creation and state support of an appropriate legal investment order.

The lack of a clear and systematic definition in the legislation of Ukraine of the legal mechanism of state regulation of economic relations, including investment, is a disadvantage, which frankly reduces the state's ability to effectively influence economic processes and, consequently, its ability to fulfill its functional responsibilities in the sphere of economy.

The investment component is a special subsystem of economic security that creates prerequisites for the best use of socio-economic relations in the development and scientific and technical restoration of productive forces of society through active investment activity. In studying the structure of the investment component we propose to take into account: inclusion of the investment component in the system of economic security of Ukraine; differentiation of the investment component by different levels of economy (country, region, industry, enterprise); the property of synergism, that is, the investment component of the economic security of the country is not a mere set of investment components of the economic security of regions and enterprises; formation of an investment component under the influence of many objective factors; the occurrence of various risks as a result of appropriate conditions.

Conclusions and prospects for development. That's why there is a need to develop and substantiate a system of initial concepts related to the economic and legal support of the implementation of the investment policy of the state: the investment market, the investment policy of the state, the legal investment policy of the state, the legislative investment policy of the state, the mechanism of formation of the legal investment policy, investment order and national investment security, etc.

Key words: national investment security, state investment policy, state investment policy mechanism, investment activity, innovative investment.

Кудрявцева В. В. Інвестиційне законодавство України та національна інвестиційна безпека. *Право та інноваційне суспільство*: електрон. наук. вид. 2019. № 2 (13). URL: <http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2019/12/Kudriavtseva13.pdf>.